

Aanmeldformulier beheer kennisproduct Openbaarheid bij en na overbrenging(23-6-2022)

Titel

Handreiking Openbaarheid bij en na overbrenging

Aanleiding

Veranderend wettelijk kader

Naar verwachting treedt de nieuwe Archiefwet in 2024 in werking. De wijziging behelst een kortere overbrengingstermijn, waardoor naar verwachting openbaarheidsbeperkingen vaker van toepassing gaan zijn. Daarnaast wijzigen de gronden voor een beperking. Waar er nu drie gronden zijn, zullen er straks 16 zijn.

Door de verandering van de Wet openbaarheid van bestuur naar Wet Open overheid is een grondige aanpassing van 'Open tenzij...' ook noodzakelijk. De Woo is de wet die vóór overbrenging de openbaarheid van documenten regelt.

Behoeft aan praktische handreiking voor verantwoordelijke overheidsorganen

'Open tenzij...' scheidt een algemeen kader, met een aantal voorbeelden. De rolverdeling en verantwoordelijkheden zijn niet altijd duidelijk af te leiden. Het is daarom wenselijk om preciezer te communiceren over de procedures, eisen en verwachtingen.

In de praktijk wordt een concrete handreiking voor de verantwoordelijke overheidsorganen – dus voor de partijen die een openbaarheidsadviesaanvraag en -besluit moeten opstellen - gemist.

Uitbreiding van de reikwijdte

'Open tenzij...' is een kennisproduct voor archiefvormers en archiefinstellingen. Waar in het verleden de keus is gemaakt dit product te richten op de rijksoverheid, laten we dit uitgangspunt nu los. Wel geven we specifiek aandacht aan de verschuiving van verantwoordelijkheden bij overbrenging die geldt op centraal niveau, maar decentraal niet.

We vinden het wenselijk dat de toepassing van wetgeving op hoofdlijnen gelijk is bij alle archiefvormers en archiefinstellingen. Denk hierbij aan informatieketens die over meerdere overheidslagen heen gaan.

Ook is 'Open tenzij...' volledig gericht op papieren archief. Terwijl nu ook digitale archieven overgebracht worden. Daarom wordt de reikwijdte van het nieuwe kennisproduct verbreed naar alle over te brengen archieven.

Buiten scope van dit kennisproduct blijven niet-overheidsarchieven, omdat daarvoor het wettelijk kader anders is.

Status

update

Doorontwikkeling van Open tenzij... (2015) en mogelijk onderdelen van de Informatiefolder Algemene Verordening Gegevensbescherming (2018):

- <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/brochure-open-tenzij>
- <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/informatiefolder-algemene-verordening-gegevensbescherming>

Doelgroep

Verantwoordelijke overheidsorganen – rijksoverheid en decentrale overheden

- De informatieprofessional die bij overbrenging van documenten de openbaarheid beoordeelt, bepaalt en motiveert.
- De informatieprofessional die bij inrichting van systemen of opslag van informatie rekening wil houden met de openbaarheid na overbrenging.
- De manager/ beslissingsbevoegde die op hoofdlijnen wil weten wat diens rol en verantwoordelijkheid is.

Archiefinstellingen – Nationale en decentrale archiefdiensten

- De medewerkers van de archiefinstellingen die de verantwoordelijke overheidsorganen adviseren inzake openbaarheidsbeperkingen bij het bewerken van het archief voor overbrengen.
- De leidinggevende/medewerker van de archiefinstellingen die de overgebrachte beperkt openbare archieven beheren en beschikbaar stellen.

Doel

De doelgroepen van het product zijn op de hoogte van de relevante bepalingen van de Archiefwet 2024 inzake openbaarheid en de verhouding met aanpalende wetgeving.

De doelgroepen kunnen kennis nemen van het proces en de procedures. En kunnen deze met behulp van het kennisproduct tot een goed einde brengen.

Het kennisproduct bevordert eenduidige interpretatie en toepassing van de wet en regelgeving. Normering kan een optie zijn indien zowel redactiegroep als Standaardisatieraad daarvan voorstander is.

Type kennisproduct

handreiking

Korte beschrijving

Het kennisproduct voorziet in duidelijke uitleg over openbaarheid onder de Archiefwet voor verschillende doelgroepen.

Aan de hand van het kennisproduct is voor de verschillende doelgroepen duidelijk hoe bij een overbrenging openbaarheidsbeperkingen tot stand komen en hoe deze na overbrenging bij beschikbaarstelling toegepast worden.

Het kennisproduct geeft een handreiking voor verschillende doelgroepen hoe ze concreet tot een besluit komen.

Outline

Het kennisproduct bestaat uit verschillende modules, voor verschillende doelgroepen.

1. Algemene informatie over wettelijk kader openbaarheid documenten, voor iedereen

Voor overbrenging

- AWB
- AVG - persoonsgegevens
- WOO
- WHO
- Vir-bi
- Openbaarheid – NAVO, EU
- Overige sectorale wetgeving

Na overbrenging

- Archiefwet
- * Beperkingsgronden uitgelegd
- * Stapelen van de gronden
- * Termijnen
- AVG
- Grondwet/Provinciewet/Gemeentewet- enquête/ onderzoek
- Relatie archief overbrengen en openbaarheid na overbrenging (link naar pagina overbrengen)
- Inzage in beperkt openbaar archief

2. Verantwoordelijkheden, rollen en procedures inzake het bepalen van de openbaarheid na overbrenging, voor iedereen

- Beschrijving van rolverdeling en verantwoordelijkheden in het proces?
- Signalering mogelijkheid tot aanpassen besluit na overbrenging (rijks- of decentraal).

3. Stappenplan bepalen openbaarheidsbeperkingen voor verantwoordelijk overheidsorgaan

- Stappenplan bepalen welke papieren documenten beperkt openbaar overgebracht worden.
- Stappenplan bepalen welke digitale documenten beperkt openbaar overgebracht worden.

4. Stappenplan opstellen en publiceren van het besluit beperking openbaarheid voor verantwoordelijk overheidsorgaan

- Procedure besluiten openbaarheid bij overbrenging papieren (rijks- of decentraal) documenten.
- Procedure besluiten openbaarheid bij overbrenging digitaal (rijks- of decentraal) documenten.
- Informatie over opstellen en indienen adviesaanvraag aan de archivaris.
- Informatie over wat de waarde van het advies is.
- Informatie over hoe de archivaris het advies opstelt en uitbrengt.
- Informatie over het verwerken van het advies van de archivaris.
- Informatie over het bekrachtigen / ondertekenen van het besluit openbaarheid.

- Informatie over officiële publicatie besluit.
- Informatie over de eventuele bezwaarprocedure (6 weken na publicatie).

5. Informatie over inzage door (voormalig) verantwoordelijk overheidsorgaan na overbrenging

- Informatie over verantwoordelijkheid van de informatie na overbrenging.

Vloeit voort uit Grondwet/Provinciewet/Gemeentewet- enquête/ onderzoek:

- Informatie over de rechten van (voormalig) overheidsorgaan na overbrenging (teruglenen/inzage beperkt openbaar archief/gebruik).

6. Informatie over beheren van beperkt openbaar archief voor archiefdiensten na overbrenging

- Informatie over beheer beperkt openbaar archief (papier).
- Informatie over beheer beperkt openbaar archief (digitaal).
- Instructie voor archiefdiensten voor aanpassen openbaarheidsbeperking.

De verdere, concrete beschikbaarstelling aan de burger kan onderwerp zijn van een afzonderlijk kennisproduct.

Relaties met andere kennisproducten

Nationaal Archief

- MDTO. Waardenlijst BeperkingGebruik: <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/mdto>
- Handreiking toegang tot digitaal archief na overbrenging: <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/handreiking-toegang-tot-digitaal-archief-na-overbrenging>
- Informatiefolder AVG: <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/informatiefolder-algemene-verordening-gegevensbescherming>
- MARA (geen kennisproduct, wel relevant): <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/model-architectuur-rijks-archiefstellingen-mara>

VNG

- Handreiking 'Beperkt waar het moet' (2019): https://vng.nl/sites/default/files/2019-11/beperkt-waar-het-moet_20190726.pdf

Decentrale archiefdiensten

Bijvoorbeeld:

- Richtlijn overbrenging van analoge overheidsarchieven van het Noord-Hollands Archief: https://noord-hollandsarchief.nl/images/Archiefbeheer/Handleidingen/Richtlijn_overbrenging_van_analoge_overheidsarchieven.pdf.

In producten inzake overbrenging komt het openbaarheidsaspect vaak terug.

- Regeling overbrenging en openbaarstelling van informatie: [10 regeling overbrenging en openbaarstelling van informatie 1punt1.pdf](https://www.gooienvechthistorisch.nl/10-regeling-overbrenging-en-openbaarstelling-van-informatie-1punt1.pdf) ([gooienvechthistorisch.nl](https://www.gooienvechthistorisch.nl))

LOPAI

- Model Besluit beperking openbaarheid archiefbescheiden (2013):

https://www.provincialearchiefspecties.nl/assets/Downloads/model_BESLUIT_BEPERKING_OPEN_BAARHEID.pdf

Consultatie

Welke groepen zijn/worden geconsulteerd tijdens de ontwikkeling?
redactiegroep extern

Openbare review

geen openbare review

Praktijkcasussen

- Nationaal Archief
- Decentrale archiefdiensten